

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vår dato:

13.09.2024

Vår ref:

2024/19662

Deres dato:

Deres ref:

2022/1612-32

FLÅ KOMMUNE
Sentrumsvegen 24
3539 FLÅ

Saksbehandler, innvalgstelefon
Odd Meldal, 69 24 70 00

Vedtak i klagesak - reguleringsplan - klage - Flå - 10/12 - Slåttemyrbekken BFR 15 og 16 - Turufjell - planID 2022004 - detaljregulering

Statsforvalteren viser til kommunens oversendelse av klagesak 21.06.2024.

Vi har behandlet saken og vår konklusjon er:

Statsforvalteren opprettholder kommunens vedtak 11.04.2024. Klagen har ikke ført frem.

Sakens bakgrunn

Kommunestyret i Flå vedtok i møte 11.04.2024 sak 25/2024 detaljreguleringsplan for Turufjell BFR15-16. Planen legger til rette for utbygging av fritidsbebyggelse med tilhørende infrastruktur i to delområder innenfor områdereguleringsplan for Turufjell vedtatt i 2017.

Flå kommune har mottatt klage fra Forum for natur og friluftsliv Buskerud.

Kommunestyret behandlet klagen i møte 20.06.2024 sak 59/2024 og følgende vedtak ble fattet:

Klagen tas ikke til følge med den begrunnelse som fremgår av saksfremstillingen. Saken sendes til Statsforvalteren i Oslo og Viken for endelig avgjørelse.

Statsforvalteren forutsetter at partene er kjent med sakens dokumenter og gir derfor ikke ytterligere saksreferat.

Statsforvalteren som klageinstans i plansaker

Statsforvalteren er klageinstans for vedtak om reguleringsplaner etter plan- og bygningsloven. Myndigheten er delegert fra Kommunal- og distriktsdepartementet, jf. plan- og bygningsloven § 1-9. Vår myndighet som klageinstans følger av forvaltningsloven § 34.

E-postadresse:
sfospost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Pb 325
1502 Moss

Besøksadresse:
Moss: Vogts gate 17
Drammen: Dr. Hansteinsgate 9
Oslo: Stensberggata 27

Telefon: 69 24 70 00
www.statsforvalteren.no/os
Org.nr. 974 761 319

Kommunestyret er planmyndighet. Det er kommunen som avgjør hvilke områder som skal med i reguleringsplanen og arealdisponeringen i planområdet. En vedtatt reguleringsplan er en politisk beslutning, der kommunestyret har avveid ulike planhensyn og interesser.

Som klageinstans skal vi legge stor vekt på det kommunale selvstyret ved prøving av det frie skjønn, jf. forvaltningsloven § 34 andre ledd. Ettersom kommunens vurderinger og vekting av ulike planhensyn og interesser vil være utøvelse av kommunens frie skjønn, skal det i utgangspunktet mye til for å sette disse vurderingene til side.

Statsforvalteren har også begrenset myndighet til å endre en plan i klagebehandlingen. Dersom Statsforvalteren mener det bør gjøres endringer, og kommunen er uenig i dette, må saken sendes til departementet for avgjørelse. Mer informasjon om vår myndighet som klageinstans står i reguleringsplanveilederen av 10.09.2018, rundskriv T-2/09 og T-8/86 og brev 16.01.2004 fra departementet.

Statsforvalteren ser slik på saken

Vurdering av klagen

Det aktuelle området ligger vest for eksisterende skianlegg ved Turufjell og omfatter et areal på ca. 460 dekar (daa). Det er regulert inn 135 tomter for frittliggende fritidsbebyggelse og 3 områder til konsentrert fritidsbebyggelse, hvor det er åpnet opp for 131 enheter. Området er avsatt til byggeområde for fritidsbebyggelse i gjeldende kommuneplan og store deler av området er også regulert til dette i områderegulering for Turufjell som ble vedtatt i 2017. I planforslaget er imidlertid et større område som er vedtatt regulert til byggeområde for skianlegg i områdereguleringen endret til byggeområde for fritidsbebyggelse hvor det er foreslått ca. 50 hyttetomter.

Forum for Natur og Friluftsliv Buskerud (FNF) mener at en svak KU som ble utarbeidet i 2017, som ikke er i tråd med dagens metodikk, og som brukes til alle detaljreguleringene på Turufjell, er for svakt for et så stort område. Utbyggingen er etter forumets oppfatning heller ikke i tråd med dagens kunnskap om nedbygging av natur, og ny hyttepolitikk. Tidligere undersøkelser av naturen i området tilfredsstiller etter deres syn ikke intensjonen i Naturmangfoldloven.

I saksfremlegget for kommunestyret hadde kommunedirektøren følgende vurderinger av klageanførselene:

Må kommunen omgjøre sin overordnede arealdisponering?

Klagegrunn fra FNF

Klager tar opp det de kaller hyttepolitikken, og mener at det er satt av for mye arealer til hyttebygging, både i områdeplanen her og i kommunen. Det er en pågående natur- og klimakrise, og befolkningen har et endret syn på hyttepolitikken. Kommunen bør ha en skikkelig planvask. Det vises til at etter at planen er utarbeidet har Norge undertegnet en ny klimaavtale under klimatoppmøtet i København i desember 2022.

Rettslig grunnlag

Kommunen fastsetter arealbruken i kommunen via kommuneplanens arealdel se § 11-5 og reguleringsplaner, se pbl § 12-5 og 12-4. Disse gjelder inntil planer revideres.

Forhold som er avklart i overordnet plan der klagefristen er ute, er det er ikke mulig å klage på, se plan- og bygningsloven § 1-9 annet ledd.

Etter pbl § 12-2 og § 12-3 kan reguleringsplaner deles i en overordnet plan – områdeplan- og en mer nøyaktig reguleringsplan – detaljreguleringsplan (tidligere kalt bebyggelsesplan). Private forslag må innholdsmessig følge opp hovedtrekk og rammer i kommuneplanens arealdel og foreliggende områdereguleringer, se pbl § 12-3 tredje ledd.

Etter pbl § 12-4 femte ledd har kommunen en plikt til å vurdere, avklare og dokumentere at en gjeldende detaljregulering basert på et privat reguleringsforslag fortsatt er et forsvarlig og aktuelt grunnlag for ny utbygging når den er ti år eller eldre. Etter Prop. 121 L (2013-2014) pkt. 3.1.3 er plikten avgrenset mot mindre tiltak og områder der utbygging alt er igangsatt. Antagelig må den forstås slik at dersom det er igangsatt bygging av et eller flere tiltak i planområdet innen 10- årsfristen opphører kommunens plikt til å vurdere planen ved senere tiltak.

Kommunens vurdering

Klagen gjelder kommunens arealdisponering, og slik en forstår klagen ønsker klageren reelt sett en omkamp om både overordnede planer som KPA og områdereguleringen, samt andre planområder i kommunen. Kommunen peker på at det som er til vurdering, er den innklagede planen. Andre planer, herunder klager der FNF tidligere har klaget på eller har hatt mulighet til å klage på, gjennomgås derfor ikke, jf «omkamp-forbudet» i pbl § 1-9 annet ledd.

Det er ikke en lovfestet plikt til å vurdere på nytt eldre reguleringsplaner når det fremmes detaljreguleringsplaner. Men regelen i pbl § 21-4 femte ledd om at eldre private planer skal vurderes på nytt, gir en viktig beskrivelse av plansystemet: eldre planer - de som er over 10 år - bør en vurdere om fremdeles kan følges.

I saken her slår ikke dette til. Dette fordi det er gått under 10 år fra vedtagelse av områdeplanen. Det er dermed en ganske fersk vurdering. Forholdene har derfor klart ikke endret seg vesentlig fra det som var lagt til grunn i den foregående planprosessen. Det er også det samme ønsket om stabilitet for planmyndighetene i en klart avgrenset periode som ligger bak begrensningene på innsigelser fra statlige og regionale myndigheter etter pbl § 5-5, også dette gjeldende i 10 år. Dette taler samlet mot at kommunen gjør en omfattende ny vurdering.

Kommunen har også alt gjennomført en større omlegging av arealdisponeringen, ved at den har konsentrert utbyggelsen i to til tre begrensede områder. Videre har en arbeidet med å minimalisere inngrep i myr og sårbare områder i denne planen, noe som har ført til at planene ikke er møtt med innsigelser fra faglig kompetente myndigheter.

Kommunen peker videre på at planen har vært til vurdering hos flere faglige og berørte instanser, herunder statens regionale miljømyndigheter. Disse reiste ikke innsigelser mot planen. Kommunen legger derfor til grunn at planen er innenfor nasjonal lovgivning samt nasjonale planforventninger og retningslinjer.

Kommunen legger til grunn at Staten ved å ikke reise innsigelser mens plansaken har vært til uttale har lagt til grunn at planen ikke bryter med det offentliges faglig baserte forståelse av det internasjonale avtaleverket. Det er uansett en lovgiveroppgave å endre loverket dersom en mener at loven må snevres inn utover det som alt fremgår av lovteksten.

Kommunen trenger ikke gjenoppta og endre eksisterende planer.

Er metodikken som er brukt uriktig?

Klagerunn

FNF mener at metodikken er for dårlig som grunnlag for kartleggingen som er gjort. Det er brukt rødlista fra 2015, men det er ført opp langt mer arter på ny liste fra 2021.

Rettsgrunnlag

Planmyndigheten fastsetter bruk av arealet, jf pbl § 12-5 og 12-4. Utredning skal skje i henhold til reglene om høring og medvirkning, og ha planbeskrivelse.

Naturmangfoldloven § 8 setter krav om grunnlaget for vurderinger for vedtak. Kravet skal stå i rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Naturmangfoldloven § 9 krever at det må være tilstrekkelig faktagrunnlag, og at en skal være føre var om det foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet.

Kommunens vurdering

Kommunen bemerker at plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter ikke har bestemte krav til hvilken metodikk som skal brukes. Det har heller ikke naturmangfoldloven. Det er riktig at det er vedtatt at NIN-systemet kan brukes, men dette er ikke bindende, og kun en anbefaling.

De overordnede virkningene er kartlagt via områdeplanen og dens bakgrunn. Den er relativt ny, og har skapt god oversikt over området. Den er under 10 år, som anses som tilstrekkelig tidsramme for å skape forutberegnelighet i planprosessene, se plan- og bygningslovens § 5-5 om «omkampforbud» fra innsigelsesmyndighetene. Det er ikke gjort noen vesentlige endringer som utløser behov for en vesentlig endring av kartleggingen. Mindre omdisponeringer fra skitrek til hytter er ikke slike vesentlige endringer som utløser behov for ny kartlegging.

Kommunen bemerker videre at de offentlige faglige instansene har hatt saken til høring, både ved oppstarten av arbeidet og ved fremleggelsen av selve planforslaget med tilhørende beskrivelse. Det kom ikke noen innvendinger på metodikken. De vurderte heller ikke at naturmangfoldloven var eller kunne bli brukt. De samme instansene pekte heller ikke på feil og mangler. Heller ikke klageren har fremlagt dokumentasjon som viser at vurderingene som er gjort er feilaktige.

Det bemerkes og at grunnlaget som har blitt utarbeidet, har blitt gjennomgått av interesserte, herunder flere interesseorganisasjoner, som for eksempel klagerne. De har ansett dette som tilstrekkelig grunnlag til å ta stilling til planen. Kommunen stiller spørsmål ved hvordan klagerne kan argumentere med at metodikken er god nok til å si nei, men ikke god nok til å si ja.

Metodikken er innenfor lov og faglig akseptable forhold.

Foreligger det konkrete grunner som taler for omgjøring?

I det følgende gjennomgås de enkeltstående temaene som klageren tar opp. Kommunen var kjent med forholdene, og svarer derfor bare kort på disse.

Myr og slåttemyr

Klager mener det må forventes nulltoleranse mot nedbygging av myr. Det vises til at det er foreslått totalforbud mot bruk av myr av Miljødirektoratet. Det står at det er funnet slåttemyr på Slåttemyrtjern. Som en følge av dette må en nekte bygging i all myr, og kartleggingen er for dårlig.

Det er ikke innført forbud, men kommunen arbeider for å begrense dette mest mulig. Kommunen peker på at dette er hensyntatt, se vurdering av merknader fra blant annet Statsforvalteren. Temaet er altså kjent i planen. Slåttemyra er ivaretatt og blir ikke bebyggt. Det kom ikke innsigelser på dette. En legger derfor til grunn at planen tilfredsstillende de nasjonale reglene og planforventningene.

Fugl, storfugl og landskapsøkologi

Klager viser til at fjellfuglbestanden etter deres syn er redusert over hele Europa, og at det samme gjelder i Norge. Det vil bli ferdsel inn i verneområder og på spillplasser. Flå kommune som en stor fjellkommune bør ta sitt ansvar for bevaring. Området ligger nær Vassfaret og Vidalen naturvernområder.

Kommunen viser til at økt ferdsel er kartlagt i overordnede planer, og antallet enheter endres ikke innenfor områdeplanen som følge av plan for delområdene BFR15-16. Tiltakene skjer ikke i verneområdene, og Vidalen / Vassfaret er alt i dag kartlagt som viktig og tilgjengelig turområde. Kommunen peker videre på at forholdene var kjent, og det kom ikke innsigelser. Forholdet er derfor ivaretatt, og en anser at planen tilfredsstillende de nasjonale reglene og planforventningene.

Sammendrag

Kommunen har ikke plikt til å endre på tidligere vedtatte planer som er under 10 år. Detaljreguleringsplanen her er i tråd med overordnede planer som er godkjent og forholdsvis ferske. Grunnlaget er tilstrekkelig, og det kom ikke innvendinger fra fagmyndighetene til forslaget. Kommunen legger derfor til grunn at planen er innenfor rammene av lovverket og nasjonale forventninger til planarbeidet.

Vi kan ikke se at det foreligger grunnlag til å sette kommunens godkjenning av planen til side. Kommunen har ved vurdering av planforslaget vurdert miljøkonsekvensene og har lagt vekt på at detaljplanen kommer positivt ut for grøntområder sammenlignet med områdeplanen. Det vises til at det er satt av areal til grønt mellom delområder for fritidsbebyggelse, og at det er dratt skiløyper inn mellom bebyggelsen. Det er også lagt vekt på at det er gjort tilpasninger til myr, slik at man i svært liten grad berører myr i denne planen. Kommunen viser også til at det ikke kom innsigelser, og legger til grunn at planen tilfredsstillende de nasjonale reglene og planforventningene. Kommunen har i klagebehandlingen grundig kommentert merknadene fra FNF, og vurdert at det ikke er forhold som taler for omgjøring av arealdisponeringen.

Kunnskapsgrunnlaget som vedtaket bygger på, er etter Statsforvalterens mening tilstrekkelig godt. Vi kan ikke se at vedtaket lider av saksbehandlingsfeil i form av mangelfullt beslutningsgrunnlag. Når det gjelder hensyn som ivaretas av de aktuelle bestemmelsene i naturmangfoldloven, mener vi dette er godt belyst i saken. Kommunen har videre foretatt en samlet vurdering av vedtakets betydning for miljø.

Oppsummering

Statsforvalteren har kommet til at planforslaget er tilfredsstillende opplyst og at vi har tilstrekkelig grunnlag til å fatte en avgjørelse.

Etter Statsforvalterens oppfatning har kommunen foretatt en tilfredsstillende vurdering av de ulike hensyn som er kommet frem gjennom utarbeidelsen av planen. Vi understreker at arealdisponering beror på et lokalpolitisk skjønn, som klageinstansen skal være varsom med å overprøve, jf. forvaltningsloven § 34 andre ledd tredje setning.

Vi kan heller ikke se at det foreligger saksbehandlingsfeil som tilsier at planvedtaket er ugyldig.

Klagen har ikke ført frem. Kommunestyrets vedtak blir stående uendret.

Konklusjon

Statsforvalteren opprettholder kommunens vedtak 11.04.2024. Klagen har ikke ført frem.

Vedtaket er endelig og kan ikke klages på, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Med hilsen

Anne Danielsen Haugland
seksjonssjef
Juridisk avdeling

Odd Meldal
seksjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

TURUFJELL AS
FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV BUSKERUD

Elvemo 18
Tollbugata 51

3539 FLÅ
3044 DRAMMEN